

ΓΡΑΠΤΕΣ ΠΡΟΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ ΜΑΪΟΥ- ΙΟΥΝΙΟΥ 2011

ΜΑΘΗΜΑ: ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

A. ΚΕΙΜΕΝΟ

Σαν κατεβαίναμε στη θάλασσα, αγόρια και κορίτσια, και παίζαμε ποιος θα σύρει την πέτρα πιο μακριά και ποιος θα κάνει πιότερες «γκέλες», η δικιά μου πέτρα έφτανε τόσο μακριά, που πολλές φορές το μάτι την έχανε. Βρίσκαμε κοφτές, λαφριές πέτρες και τις πετούσαμε πάνω στο πρόσωπο της θάλασσας, που άστραφτε γαληνεμένα κάτω απ' τον καλοκαιριάτικο ήλιο. Έπρεπε να 'σαι καλός τεχνίτης, για να μπορέσεις να κάνεις εννιά στις δέκα γκέλες.

Με το σούρουπο αγόρια και κορίτσια ξαπλώναμε στη ζεστή ακόμα άμμο και λέγαμε παραμύθια ή κάναμε παιχνίδια του λόγου... Πολλοί ξαπλώναμε ανάσκελα και χαζεύαμε κοιτώντας τ' αστέρια... Όταν όμως ήτανε φεγγάρι, όλα τ' αστέρια ξεθώριαζαν. Μα τότε η θάλασσα γινόταν όμορφη πολύ. Νιώθαμε ότι μας φώναζε, μας καλούσε πιότερο σιμά της, μέσα της: Ελάτε, έλεγε, παιδιά δικά μου. Τότε κάποιος πρότεινε να κάνουμε μπάνιο.

Τη νύχτα μπαίνουμε όλοι σε μια ψαρόβαρκα και πάμε για πυροφάνι. Είναι σκοτάδι βαθύ... Η θάλασσα έχει πήξει. Σου 'ρχεται να πηδήξεις από τη βάρκα και να περπατήσεις απάνω της. Η βαρκούλα τσουλάει αθόρυβα πάνω στα νερά. Περνάει γιαλό γιαλό. Ένα αγόρι κρατάει το φλογισμένο δαδί. Μάτια κοιτούν τη στεριά για καβούρια. Άλλα τη θάλασσα για χταπόδι ή ψάρι. Το χταπόδι στέκεται κουλουριασμένο σε χοχλακάκια ή πάνω σε χόρτο. Όπου μείνει παίρνει το χρώμα του περιγυρου. Μα το μάτι του νησιόπαιδου είναι γυμνασμένο από παππού σε προπάπο. Δεν ξαστοχά... Απλώνει το καμάκι μια στιγμή και πτσαφ το σφεντονάει καταμεσής του χταποδιού ή στο κεφάλι του ψαριού, που στέκει ασάλευτο ανάμεσα στα νερά, μισκοιμισμένο ή μαγεμένο από το φως.

γκέλες = αναπηδήματα στο έδαφος ή στη θάλασσα

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Ποιες ήταν σύμφωνα με το κείμενο, οι αγαπημένες ασχολίες των παιδιών κατά τη διάρκεια των διακοπών τους στη θάλασσα;

(Μονάδες 2,5)

2. α) Στην τελευταία παράγραφο του παραπάνω αποσπάσματος να εντοπίσετε τη θεματική πρόταση, τις λεπτομέρειες και την κατακλείδα, αν υπάρχει.

(Μονάδες 1,5)

β) Να δώσετε ένα τίτλο στο παραπάνω κείμενο και έναν πλαγιότιτλο στην τελευταία παράγραφο.

(Μονάδα 1)

3. α) Να μεταφέρετε τα ονοματικά σύνολα που δίνονται στην ίδια πτώση του άλλου αριθμού:
των δεκαπενταμελών συμβουλίων, τον καλό τεχνίτη, ο νομοταγής πολίτης,
η μεγάλη έξοδος, τις πολλές σκέψεις

(Μονάδες 1,5)

β) Να μεταφέρετε τα παρακάτω ρήματα στον αόριστο και στον παρακείμενο στο ίδιο πρόσωπο και τον ίδιο αριθμό:

παίζαμε , κρατάει

(Μονάδα 1)

4. α) Να μετατρέψετε τις παρακάτω προτάσεις στο είδος που σας ζητείται στην παρένθεση:

1. Ο διευθυντής φέτος ήταν πάρα πολύ αυστηρός. → απλή
2. Το Υπουργείο βράβευσε το σχολείο. → επαυξημένη
3. Η είσοδος είναι ελεύθερη. → ελλειπτική
4. Κάποιος πρότεινε να κάνουμε μπάνιο. → αρνητική

(Μονάδα 1)

β) Να αντιστοιχίσετε τις υπογραμμισμένες λέξεις της στήλης Α με τις λέξεις της στήλης Β (στη στήλη Β δύο στοιχεία περισσεύουν):

A

1. το φλογισμένο δαδί
2. το πρόσωπο της θάλασσας
3. κορίτσια και αγόρια παίζανε
4. η θάλασσα γινόταν όμορφη
5. απλώνει το καμάκι

B

- α) υποκείμενο
- β) παράθεση
- γ) αντικείμενο
- δ) επιθετικός προσδιορισμός
- ε) επεξήγηση
- στ) ετερόπρωτος προσδιορισμός
- ζ) κατηγορούμενο

(Μονάδες 1,5)

Γ. ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΛΟΓΟΥ

Το σχολείο σύντομα τελειώνει και το καλοκαίρι ξεκινάει. Σ' ένα κείμενο 3 παραγράφων να περιγράψετε πως φαντάζεστε τις ιδανικές διακοπές για τον εαυτό σας.

(Μονάδες 10)

ΡΕΘΥΜΝΟ 2/6/2011

ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ! ☺

Ο ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΟΙ ΕΙΣΗΓΗΤΡΙΕΣ

Καλογεράκη Π.
Ψαράκη Μ.
Σκαλίδη Κ.
Παπαδογιάννη Μ.
Βολτυράκη Δ.
Καφφετζάκη Μ.
Μπακαλάρου Χ.